

AZ ÜGYFÉL-KATEGORIZÁLÁS ALAPELVEI ÉS MÓDOSÍTÁSAI

Összhangban a Komisszió (EU) 2017/565 sz. felhatalmazott Rendelete („Rendelet”) 45. cikkével, amely kiegészíti az Európai parlament és Tanács 2014/65/EU sz. irányelvét („MIFIDII”) és az értékpapírokról és befektetési szolgáltatásokról és az egyes törvények módosításairól és kiegészítéseiről szóló, az 566/2001 sz. törvénnyel (”ÉP törvény”) a Bróker köteles meghatározni az Ügyfél kategóriáját az ÉP törvény 8a. §-sa és 73u. §-sa szerint. Ezzel összefüggésben a Bróker köteles minden ügyfelét három kategóriába besorolni - jogosult ellenoldal, szakmai (professzionális) ügyfél, lakossági (nem professzionális ügyfél). Az ügyfél kategóriájának meghatározásától függően a Bróker különböző fokú védelmet köteles nyújtani az ügyfélnek.

1. Az ügyfél-kategorizálás alapelvei

1.1. Jogosult ellenoldal

A szolgáltatásnyújtás céljaira a Jogosult ellenoldal kifejezés alatt a következő értendő:

- (a) értékpapír-kereskedő, külföldi értékpapír-kereskedő,
- (b) hitelintézet vagy külföldi hitelintézet, (bank)
- (c) biztosító, külföldi biztosító, vagy egyéb tagállamból származó biztosító
- (d) vagyonekezelő társaság, külföldi vagyonekezelő társaság, részesedési alap, európai alap, külföldi befektetési társaság, külföldi részesedési alap,
- (e) nyugdíjalap-kezelő társaság, kiegészítő nyugdíj-takarékpénztár, nyugdíjalap, önkéntes nyugdíjpénztár, hasonló külföldi társaságok és alapok,
- (f) az Európai Unió vagy a tagállam jogai szerint engedélyezett vagy szabályozott egyéb pénzügyi intézmény,
- (g) az üzemeltető személye, amely köteles betartani a különálló előírások rendelkezéseit:
 - i. azon személy, aki a kibocsátási egységek kereskedésénél nem végzi az ügyfelek megbízásait és nem nyújt semmilyen befektetési szolgáltatásokat vagy nem végez befektetési tevékenységet saját számlájára történő kereskedésen kívül, amennyiben nem használ algoritmikus kereskedési módszert.
 - ii. Az szállítási rendszer vagy szállítás hálózat üzemeltetője a hálózati szakterületen belüli különálló előírások, más előírások vagy rendeletek alapján elfogadott előírások, minden olyan személy számára, aki nevében szolgáltatóként jár el az említett rendeletek vagy iránymutatások szerinti feladataik ellátása céljából; az energiaelszámolási mechanizmus, csővezeték vagy energiakiegyenlítő rendszer bármely üzemeltetője vagy adminisztrátora számára az ilyen feladatok végzése során, csak akkor, ha az említett tevékenységek mellett befektetési tevékenységeket is végeznek, vagy az áruk származékaival kapcsolatos befektetési szolgáltatásokat nyújtanak e tevékenységek elvégzése céljából; ez nem érvényes a másodlagos piac rendezésére beleértve a másodlagos kereskedést a pénzügyi hordozható jogokal.

- (h) a Szlovák Köztársaság vagy egyéb ország államhatalmi szerve, beleértve az Adósság- és Likviditáskezelési Ügynökséget is, amely az államadósság kezelésével és a likviditás irányításával összefüggő néhány tevékenység végrehajtásával van megbízva külön előírás szerint és egyéb ország állami szerve, amely az államadósság kezelésével van megbízva vagy abban van része,
- (i) a Szlovák Nemzeti Bank vagy egyéb ország központi bankja, Európai Központi Bank,
- (j) nemzetközi szervezet.
- (k) Professzionális ügyfél az 1.2 cikk a)-c) betűk szerint, ha még nincs feljebb megemlítve az a) - j) betűkben,
- (l) Professzionális ügyfél az 1.2 cikk e) betű szerint kérésére és csak a befektetési szolgáltatásokkal vagy mellék szolgáltatásokkal vagy kereskedéssel kapcsolatban, amelyeknél professzionális ügyfélnek tartható.

1.2. Professzionális ügyfél

Professzionális Ügyfélként értendők:

- (a) személyek, akiknek engedéllyel kell rendelkezniük, vagy szabályozás alatt kell lenniük a pénzügyi piacokon történő tevékenységek esetén (értékpapír-kereskedő, vagy külföldi értékpapír-kereskedő, pénzügyi intézmény, árukereskedők és áruszármazékok kereskedői, átvitelrendszer-üzemeltető vagy az átvitelrendszer-üzemeltető személye az említett rendeletek alapján elfogadott, a hálózati iparágakra vonatkozó különös rendeletek, egyéb rendeletek vagy iránymutatások alapján bármely olyan személy számára, aki nevében szolgáltatóként jár el az említett rendeletek vagy iránymutatások szerinti feladataik ellátása céljából, vagy bármelyik üzemeltető számára, vagy az energiaelszámolási mechanizmus, a csővezeték-hálózat vagy az energiaellátás és -felhasználás kiegyensúlyozására szolgáló rendszer adminisztrátora az ilyen feladatok elvégzése során, csak akkor, ha befektetési tevékenységeket is végeznek, vagy áruk származékos termékekkel kapcsolatos befektetési szolgáltatásokat nyújtanak e tevékenységek elvégzése céljából; ez nem vonatkozik a másodlagos piac szervezésére, ideértve a pénzügyi átviteli jogok másodlagos kereskedelmének rendszerét is; olyan személy, aki a tevékenysége pénzügyi piacon való végzéséhez engedéllyel rendelkezik az illetékes szervtől, vagy tevékenysége az általánosan kötelező jogszabályok által szabályozott),
- (b) nagy kereskedelmi társaságok, miközben nagy kereskedelmi társaságként azon kereskedelmi társaság értendő, amely a következő feltételek közül legalább kettőt egyéni alapon teljesít:
 - i. a vagyona teljes összege meghaladja a 20 000 000 EUR-t,
 - ii. az éves nettó forgalma meghaladja a 40 000 000 EUR-t,
 - iii. a saját forrásai meghaladják a 2 000 000 EUR-t

Amennyiben az ügyfél a Bróker oldaláról történő kategorizálás elvégzésének szükségleteire a Bróker részére nem adja át a társaság közvetlenül megelőző év december 31-én elkészített

mérlegét, a Bróker az ügyfélt vagy a potenciális ügyfélt Nem professzionális ügyfélként kategorizálja.

- (c) állami szerv, község, felsőbb közigazgatási egység, egyéb ország állami szerve vagy közigazgatási egysége, Adósság- és Likviditáskezelési Ügynökség, államadósság kezelésével megbízott vagy azon résztvevő egyéb ország szerve, Szlovák Nemzeti Bank, egyéb ország központi bankja, Nemzetközi Valutaalap, Európai Központi Bank, Európai Befektetési Bank és egyéb hasonló nemzetközi szervezetek,
- (d) egyéb intézményes befektetők, melyek fő tevékenysége a pénzügyi eszközökbe való befektetés, beleértve azokat az alanyokat is, akik az eszközök szekuritizációjával vagy a finanszírozással kapcsolatos egyéb ügyletekkel foglalkoznak,
- (e) személyek, akikkel kérésre úgy lehet bánni, mint a professzionálissal, ha a feltüntetettek közül legalább két kritériumot teljesít:
 - i. az előző négy negyedévben a pénzügyi eszközök piacán átlagban tíz jelentős ügyletet hajtott végre egy negyedév alatt,
 - ii. az értékpapír-portfóliójának nagysága meghaladja az 500 000 EUR-t,
 - iii. a természetes személy a pénzügyi szektorban dolgozik vagy legalább egy évig dolgozott olyan pozícióban, amely neki nyújtott vagy nyújtandó kereskedői vagy befektetési szolgáltatásokkal kapcsolatos ismereteket igényel.

és ha

(A) az értékpapír-kereskedő elbírálja az ügyfél ismereteit, tapasztalatait és képességeit, és írásos véleményt ad arról, hogy ezek megfelelő garanciát nyújtanak ahhoz, hogy tekintettel a tervezett ügyletek jellegére vagy a befektetési szolgáltatások vagy mellékszolgáltatások nyújtására az ügyfél képes megvalósítani a saját befektetési döntéseit és érti az ezekkel kapcsolatos kockázatokat,

(B) ez a személy írásban nyilatkozatot tett az értékpapír-kereskedőnek, hogy kéri, hogy úgy bánjanak vele, mint professzionális ügyféllel, mégpedig egy vagy több befektetési szolgáltatáshoz vagy mellékszolgáltatáshoz vagy ügylethez való viszonyban, vagy egy vagy több pénzügyi eszközfajta-hoz vagy ügyletfajta-hoz való viszonyban,

(C) az értékpapír-kereskedő az ilyen személynek egyértelmű írásos figyelmeztetést adott a védelemhez való jog és a kártérítéshez való jog elvesztésének lehetőségéről szólóan,

(D) ez a személy a szerződéstől elkülönített dokumentumban írásban feltüntette, hogy tudatában van a c) pont szerinti jogvesztés következményeinek.

1.3. Nem professzionális ügyfél

A Bróker által Nem professzionális ügyfélnek van kategorizálva minden ügyfél és potenciális ügyfél, aki nem tartozik a Professzionális ügyfelek kategóriájába vagy a Jogosult ellenoldalak kategóriájába.

2. Az ügyfél-kategorizálás módosítása

Minden kategorizálás-módosítási kérvényt a Bróker formanyomtatványán kell benyújtani. A kategorizálás-módosításra az alapján kerül sor, hogy megtörténik a Bróker azon írásos értesítésének kézbesítése és átvétele, amely az Ügyfél kategorizálás-módosítási kérvényének elfogadásáról szól, vagy a kategorizálás-módosításról szóló írásos megegyezés Ügyféllel történő megkötése alapján.

2.1 Az ügyfél-kategorizálás módosítása Jogosult ellenoldal esetében

Az üzlet megkötése előtt a szolgáltatások nyújtásával, megbízások elfogadásával és átadásával, megbízások elvégzésével és saját számlára való kereskedéssel vagy mellék szolgáltatással összefüggésben, amely közvetlen összeköttetésben van ezzel az üzlettel és személyl az 1.1 cikk k) vagy l) betűje alapján a Bróker köteles megszerezni azt az igazolást, hogy a Jogosult ellenoldal egyetért azzal, hogy úgy bánjanak vele, mint Jogosult ellenoldallal. A Jogosult ellenoldal ilyen hozzájárulást minden ügyletre vonatkozóan adhat, vagy akár csak bizonyos ügyletekre. A Jogosult ellenoldalnak joga van kérvényezni a Professzionális ügyfél vagy a Nem professzionális ügyfél kategóriába való átsorolást. Amennyiben a Jogosult ellenoldal a kérvényben kifejezetten nem tünteti fel, hogy úgy bánjanak vele, mint Nem professzionális ügyféllel, a Bróker köteles ezzel a Jogosult ellenoldallal mint Professzionális ügyféllel bánni.

2.2 Az ügyfél-kategorizálás módosítása Professzionális ügyfél esetében

Abban az esetben, ha az Ügyfél Professzionális ügyfélként lett kategorizálva, köteles tájékoztatni a Brókert minden olyan változásról, amely befolyásolhatná a kategorizálását. A Bróker ezt követően köteles megtenni minden szükséges intézkedést az Ügyfél más kategóriába való átsorolásához (amennyiben az ilyen átsoroláshoz teljesítve van minden törvényes feltétel).

2.2.1 Az ügyfél-kategorizálás módosítása a Professzionális ügyfél Nem professzionális ügyfélre való módosítása esetében

Ha a Professzionális ügyfél tekintettel a tervezett befektetési szolgáltatásra / mellékszolgáltatásra nem képes megfelelően elbírálni vagy legyűrni az ilyen szolgáltatással kapcsolatos kockázatokat, a feltüntetett tervezet előtt jogában áll kérni a Brókert arra, hogy mint Nem professzionális ügyféllel bánjanak vele.

A Professzionális ügyfél azon jogát, hogy Nem professzionális ügyfélként bánjanak vele, a Professzionális ügyfélről Nem professzionális ügyfélre történő kategorizálás-módosításról szóló Kérvény által jogosult érvényesíteni, melyben a Professzionális ügyfél köteles meghatározni,

hogy azt kéri-e, hogy Nem professzionális ügyfélként bánjanak vele bizonyos befektetési szolgáltatásra vonatkozóan, vagy ezt minden jövőbeni szolgáltatásra vonatkozóan kéri-e.

A Bróker a feltüntetett kérvényt köteles megvizsgálni a törvényes kellékek tekintetében, és teljesítésük esetén köteles elfogadni az Ügyfél Kérvényét.

A Kérvény alapján az Ügyfél megszerzi a Nem professzionális ügyfeleknek nyújtott védelemre való jogokat, melyek a jelen Alapelvek 3.1 cikkelyében vannak feltüntetve ezek teljes terjedelmében.

2.2.2 Az ügyfél-kategorizálás módosítása Professzionális ügyfél esetében Jogosult ellenoldalra

Amennyiben olyan tények lépnek fel, melyek alapján a Professzionális ügyfelet Jogosult ellenoldalnak lehet venni, az ilyen módosítás végrehajtását követően a megbízást elfogadó és átadó szolgáltatásokkal, a megbízás elvégzésével és saját számlára való kereskedéssel összefüggésben, az Ügyfélhez mint Jogosult ellenoldalhoz való viszonyban nem kerülnek alkalmazásra az ÉP törvény 73b. - 73m. §-ainak és 73o. - 73t. §-ainak rendelkezései és a feltüntetett szolgáltatásokkal kapcsolatban a legalacsonyabb fokú védelmi kategóriába tartozik.

Abban az esetben, ha az üzleten belül a potenciális ellenoldalak különféle jogi rendeletek szerint cselekednek, a Bróker alárendeli magát a Jogosult ellenoldal szabályrendeletének, amely jogszerű előírások vagy olyan tagállam rendeletei alapján van kijelölve, amelyben ennek a Jogosult ellenoldalnak a székhelye található.

2.3 Az ügyfél-kategorizálás módosítása Nem professzionális ügyfél esetében

Amennyiben az Ügyfél nem Professzionális ügyfélként volt kategorizálva, kérheti a Professzionális ügyfélre való kategorizálás-módosítást, ha az Ügyfél a következő feltételek közül legalább kettőt teljesít és amelyek teljesítését az Ügyfél köteles igazolni a Bróker megalázkodására (mindenféle kételyek nélkül):

- (a) Az Ügyfél az előző négy negyedévben a pénzügyi eszközök piacán átlagban tíz jelentős ügyletet hajtott végre egy negyedév alatt,
- (b) az Ügyfél értékpapír-portfóliójának nagysága meghaladja az 500 000 EUR-t,
- (c) amennyiben természetes személyről van szó, az Ügyfél a pénzügyi szektorban dolgozik vagy legalább egy évig dolgozott olyan pozícióban, amely értékpapír-befektetési /üzleti/ vagy ezen személynek nyújtott vagy nyújtani való befektetési szolgáltatások ismereteit igényli és:

a Bróker elbírálja az Ügyfél szakmai ismereteit és tapasztalatait (az elbírálást a Bróker az Ügyfél által kidolgozott, a Nem Professzionális Ügyfél Szakmai ismereteinek Írásbeli Tesztje alapján hajtja végre), és írásos igazolást ad arról, hogy ezek megfelelő garanciát nyújtanak ahhoz, hogy tekintettel a tervezett ügyletek és/vagy befektetési / mellékszolgáltatások jellegére az Ügyfél képes megvalósítani a befektetésekre vonatkozó saját döntéseit, és képes megérteni az ezzel kapcsolatos kockázatokat, és az Ügyfelet a Bróker figyelmeztette minden védelem-/jogfajtára, melyeket a kategorizálás-módosítás alapján elveszthet, a figyelmeztetés kézbesítve lett az Ügyfél részére, vagy az Ügyfél az aláírásával igazolja a figyelmeztetés átvételét, és egyúttal írásban kijelenti, hogy rendes felvilágosítást kapott, és hogy tudatában van a kategorizálás-módosítással kapcsolatos védelemre való jogok elvesztésének minden esetleges következményével

Az ilyen módosítás megvalósítása esetén a Bróker jogosult feltételezni, hogy az Ügyfél szakmai ismeretekkel, tapasztalatokkal és tudással rendelkezik a befektetésekről szóló saját döntései megvalósításához és az ezekkel kapcsolatos kockázatok rendes megítéléséhez, és ezért az Ügyfél elveszti a védelemre való igényét és néhány jogot, melyeket a Nem professzionális ügyfelek kapnak.

Ezzel összefüggésben a Bróker nem köteles a Professzionális ügyfél részére védelemre való jogot nyújtani a jelen Alapelvek 3.1 cikke teljes kiterjedésében. . Az 54-es rendelet 3. bekezdése és 56-os rendelet 1. bekezdése értelmében feltételezhető, hogy a Professzionális ügyfél rendelkezik a szükséges ismeretekkel ahhoz, hogy tudatában legyen a tervezett befektetési ügyletekkel/szolgáltatásokkal kapcsolatos minden kockázatnak, és azért a Bróker nem köteles vizsgálni a Professzionális Ügyfél ismereteit és pénzügyi lehetőségeit és megfelelő védelmet nyújtani részére.

3. A nem professzionális ügyfél jogai

3.1 A Bróker főként köteles:

- (a) a Nem professzionális ügyfél részére megadni minden okvetlen szükséges információt (információk a Brókerről, pénzügyi eszközökről és befektetési stratégiákról, a szolgáltatás-végrehajtás helyéről és költségeiről, továbbá felvilágosításokat is az ezekkel kapcsolatos kockázatokról és az Ügyfél pénzügyi eszközeinek / pénzeszközeinek védelméről), melyek szükségesek a befektetési szolgáltatás / pénzügyi eszköz jellegének és kockázatainak megértéséhez,
- (b) a Bróker köteles tájékoztatni a Nem professzionális ügyfelet tartós médiumon vagy internetes oldalon keresztül a Rendelet 46. cikke értelmében megfelelő időelőnyvel az előtt, hogy kötve lenne bármilyen szerződéssel a befektetési /mellékszolgáltatások nyújtásáról szólóan, ill. bármilyen ügylet végrehajtása előtt, (i) a szerződés részletes feltételeivel, amely alapján az ilyen ügylet végrehajtva lesz, (ii) a tényekkel a Rendelet

47. cikke értelmében, melyek az említett szerződést vagy az említett befektetési/mellékszolgáltatásokat érintik

- (c) a befektetési tanácsadásnál vagy a portfólió irányításánál megszerezni a szükséges információkat az Ügyfélről az ismeretekről és tapasztalatokról a befektetési területeken, melyek az ügylettel vagy a portfóliója irányításával függenek össze, hogy az Ügyfél képes-e pénzügyileg megbirkózni a befektetési kockázatokkal a befektetés céljaival összhangban és hogy olyan, megfelelő szintű, ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik-e, amelyek lehetővé teszik megérteni a kockázatokat,
- (d) a c) pont szerinti szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatásnyújtás esetén feltárni, hogy a Nem professzionális ügyfél rendelkezik-e a befektetések területén a szükséges tapasztalatokkal és ismeretekkel, melyek a konkrét felkínált vagy igényelt pénzügyi eszköz, befektetési szolgáltatás vagy mellékszolgáltatás fajtáját érintik úgy, hogy tudatosítsa a megfelelő befektetési szolgáltatásokkal vagy mellékszolgáltatásokkal vagy ügyletekkel kapcsolatos kockázatokat, vagy azon ügylet vagy pénzügyi eszköz fajtájával kapcsolatos kockázatokat, melyek miatt Nem professzionális ügyfélnek tekintendő,
- (e) a Nem professzionális ügyfél részére értesítést küldeni tartós médiumon, amely igazolja a megbízás végrehajtását, mégpedig legkésőbb a végrehajtását követő első üzleti napon, ill. ha az ilyen igazolást a Bróker harmadik személytől kapta, az igazolás ilyen személytől való kézbesítését követő első üzleti napon a Rendelet 59. cikke szerint,
- (f) olyan megbízások esetében, melyek a nyitott részesedési alapok értékpapírjait vagy a kollektív beruházás külföldi alanyainak értékpapírjait érintik, melyek végrehajtása rendszeresen történik, a Bróker köteles a Nem professzionális ügyfél részére értesítést küldeni a Rendelet 59. cikkével összhangban,
- (g) ha a Nem professzionális ügyfél úgy dönt, hogy elfogadja az egyes megvalósított ügyletekről szóló információkat a portfólió feldolgozás keretén belül, a Bróker köteles a Nem professzionális ügyfél részére elküldeni az értesítést, amely igazolja a végrehajtott ügyletet, mégpedig legkésőbb az ügylet végrehajtását követő első üzleti napon, ill. ha az ilyen igazolást az értékpapír-kereskedő harmadik személytől kapta, az igazolás ilyen személytől való kézbesítését követő első üzleti napon a Rendelet 60. cikke szerint,
- (h) rendszeres kivonatokat küldeni a Nem professzionális Ügyfél számlájára végrehajtott és a portfólió-irányítással kapcsolatos tevékenységekről, a Rendelet 60. cikke 3. bekezdése szerin,

- (i) a megbízás Nem professzionális ügyfél számlájára történő végrehajtása esetében a lehető legjobb eredményt elérni a Megbízás-végrehajtási Stratégiával kapcsolatban feltüntetett intézkedések és eljárások alapján,
- (j) a Nem professzionális ügyfél részére tartós médiumon vagy internetes oldal által a Rendelet 66. cikke szerint megfelelő időelőnnnyel a befektetési szolgáltatás nyújtása előtt rendelkezésére bocsátani a megbízások végrehajtása politikájáról szóló információkat, főként:
 - i. azon fontosság elbírálását, melyet a Bróker a lehető legjobb eredményt meghatározó kritériumokhoz csatol, vagy azt az eljárást, melyek által meghatározza az említett kritériumok fontosságát,
 - ii. a végrehajtási helyek jegyzékét,
 - iii. a végrehajtási hely kiválasztásánál használt tényezők jegyzékét,
 - iv. a Nem professzionális ügyfél világos és érthető figyelmeztetését arra vonatkozóan, hogy konkrét instrukciói megakadályozhatják, hogy a Bróker a Brókeri megbízások végrehajtásának Stratégiája értelmében járjon el azzal a céllal, hogy a lehető legjobb eredményre tegyen szert a megbízás végrehajtásánál ezen konkrét instrukció viszonyában,
- (k) a Nem professzionális ügyfélt előzetesen tájékoztatni bármilyen komoly akadályokról, amely a megbízások rendes végrehajtását érinti, és amely a Bróker számára ismeretes.

4. Záró rendelkezések

- 4.1 A jelen dokumentumot a Bróker igazgatósága hagyta jóvá 2020 június 11.-én, 2020 július 1.-i hatállyal.
- 4.2 Az Ügyfél-kategorizálás elvei és módosításai 2020 június 16.-án a Bróker internetes oldalán www.finax.eu/hu/eloirasok kerültek közlésre.